

عدالت و قاطعیت در وقت ظهور

<"xml encoding="UTF-8?">

امام مهدی (ع) در راه و کار خود سازش ناپذیر است و در اجرای حدود و احکام الهی و مبارزه با ستمگران قاطعیتی خدایی دارد، چشم پوشی و مسامحه ای در راه و روش او نیست، از ملامت ملامتگران نمی هراسد، از هیچ مقام و قدرتی نمی ترسد، و بدون هیچگونه ملاحظه ای تبهکاران را کیفر می کند و صالحان زاهد و ساده زی و بی آلابش را در مصادر امور می گمارد.

قاطعیت، خصلت همه رهبران راستین الهی است، و این خصلت در وجود مبارک امام مهدی (ع) در حد اوج و کمال است. و معیار پاکسازی اجتماعات بشری همین است. عینیت یافتن عدالتی فراگیر و ریشه سوزی هر ظلم و ستم باید بدون کمترین ترحم و ارفاق و استثنایی صورت گیرد، بطوری که در هیچ جای جهان علت فساد و عامل بیدادی برجای نماند، تا بتواند بتدریج به مناطق دیگر نفوذ کند، و به توطئه و کارشکنی در کار سامان بخشیدن به جامعه بشری بپردازد.

این تجربه همه دوران تاریخ است که سازش و ارفاق و ملایمت در پاکسازی جامعه و زدودن علل و عوامل ناراستی و نادرستی و تجاوزطلبی، همواره موجب گردیده است تا پس از گذشت اندک زمانی، نیروهای ضدحق و ضد عدل در سازماندهی مجددی تشکل یابند، و از پشت به نیروهای مردمی و انقلابی یورش آورند، و ضربه های کاری وارد سازند، و آنان را بکلی از پای درآورند، یا دست کم تضعیف کنند و در راه و کارشان ناموفق سازند. این موضوع تجربه همیشگی تاریخ است. و دیگر بار، در دوران ظهور بزرگ، این واقعیت نادیده گرفته نمی شود، تا پاکسازی بزرگ و ریشه ای جامعه بشری تحقق خارجی یابد، و از هر شکست و ناتوانی و سستی در امان ماند. از اینرو، امام منجی، در سراسر اندام جامعه بشری سلولی فاسد بر جای نمی گذارد، و هر خس و خاشاکی را از مسیر انسان برمی دارد، و هر فساد را در نطفه خفه می کند، و هر ستمی را از ریشه می خشکاند. در همه جریانهای فاسد و ضدانسانی، همه عاملان، زمینه سازان و دستیاران آن جریانها را از دم تیغ می گذراند.

امام باقر (ع):

يقوم القائم... على العرب شديد، ليس شانه الالسييف... ولاياخذه في الله لومة لائم. (1)

- (امام) قائم قیام می کند... بر اعراب سختگیر است و راه (و روش) او شمشیر (به به کارگیری سلاح) است. و در راه اجرای (برنامه های) الهی از ملامت ملامتگری بیم نمی کند.

تبلیغات دشمنان داخلی و خارجی و بوق و کرناها و تکفیرهای داخلی و ارتجاعی در او هیچ اثری نمی گذارد، و او را به مصلحت سنجی مجبور نمی سازد. این روش ارزشمند، در عین دشواریهای فراوانی که همراه دارد، از جهتی نیز کارها را آسان می کند، چون آنان که اندیشه رخنه کردن در صفوف نهضت و انقلاب جدید را در سر می پروراند و شیوه فتنه گری را در پیش می گیرند، هنگامی که با قاطعیتی خلل ناپذیر روبرو گشتند و راهی برای نیرنگ بازی و نفوذی گری در پیش خود ندیدند، دست از هر خطا و انحراف برمی دارند و از هرگونه حرکتی مخفیانه و کارشکنیهای پنهانی و سرمایه گذاریهای مرموز دست می شویند.

امام مهدی (ع)، با ایجاد بیم و دلهره و ترسهای عمیق و راستین، بسیاری از گروههای مخالف و ستم پیشه را مجبور به ترک راه و روش خود می کند و به تسلیم وامی دارد. از اینرو، در احادیث آمده است که از شمشیر برنده و اراده قاطع امام و یارانش همه اهریمنان می هراسند، و ترسی گران بر روان دژخیمان خون آشام سایه می

افکند، و لرزه بر اندام خودکامگان و طاغوتان می افتد. و این خود عامل بزرگی در پیروزی کامل آن امام منجی است. با این رعب و ترس، بسیاری مقاومتها درهم می شکند، و بسیاری از مردمان به راه بازمی گردند و از تجاوز به حقوق دیگران و زیر پا نهادن مسؤولیت و تکلیف و حرمت انسانها دست برمی دارند.

امام صادق (ع):

بینا الرجل علی راس القائم یامرو ینهی اذا امر بضرب عنقه، فلا یبقی بین الخافقین جشی ءج الا خافه. (2)
- در همان هنگامی که شخصی نزد قائم ایستاده و به امر و نهی مشغول است (3) ناگاه (امام) امر می کند که او را بکشند. اینست که در خاور و باختر زمین چیزی نمی ماند مگر اینکه از (قاطعیت و اجرای عدالت) او می هراسد. انسانهای استثمارگر، ستم پیشه، خون آشام و بداندیشان دیوسیرت، در برابر خود قدرت و نظامی را می بینند که ذره ای از حق و حقوق مردمان را نادیده نمی گیرد، و کاهی را از کوهی جدا می سازد، و زشت کرداران و گناهکاران را بدون ذره ای چشم پوشی کیفر می دهد، و حد و حدود الهی را بدون کمترین ارفاق به اجرا درمی آورد، و قانون عدل و حق درباره بزرگ و کوچک و فقیر و غنی و عالم و جاهل و خویش و بیگانه عملی می سازد. و اینچنین شیوه و روشی نرمش ناپذیر و استوار، اطاعت و فرمانبرداری همگان را موجب می گردد.

امام باقر (ع):

کانی باصحاب القائم و قد احاطوا بما بین الخافقین لیس من شی ء الا هو مطیع لهم. (4)
- گویا یاران قائم را می بینم که بر خاور و باختر گیتی مسلط شده اند، و هیچ چیز نیست مگر آنکه از آنان فرمان می برد.

و اینچنین شیوه و روشی می تواند نجات بخش بشریت باشد، و شبکه های پیچیده بیدادگران و دنیاداران را از دست و پای بشریت مظلوم بردارد، و راحت و آسایش واقعی همگان را فراهم سازد. در جبهه خارجی موفق می شود حرکتهای ضد مردمی را درهم بشکند، و یک تن از ضد مردمان را باقی نگذارد، و در جبهه داخلی توفیق می یابد تا به پاکسازی بزرگ دست یازد و همه منافقان نامرئی و نفوذیان و ریاکاران و تزویرگران ظاهرالصلاح را ریشه کن کند، و توده های نجیب انسانی را از شر هر نیرنگ و مکر و ترفند و فریبی آسوده سازد، و امنیت واقعی را بر سراسر اجتماعات انسانی حاکم گرداند.

بنابراین، روش امام در برخورد با تبهکاران داخلی و انحرافها و فسادهای اجتماعی دست کمی از درگیری با جبهه خارجی و دشمنان سلاح به دست و آشکار جهانی ندارد. کشتار و جنگ در راه و روش امام موعود (ع) تنها برای از میان برداشتن حاکمان و زمامداران مسلط بر کشورهای جهان نیست، بلکه قاطعیت در برابر حکومتهای خودکامه مقدمه ای است برای اصلاح جامعه ها و ایجاد دگرگونی اساسی در ماهیت روابط اجتماعی، و سرانجام اجرای دقیق عدالت اجتماعی در همه شؤون زندگی. به این جهت امام نه تنها در جنگها و لشکرکشیها با دشمنان خارجی دست به کشتار می زند و موانع راه را با قاطعیت از سر راه برمی دارد، بلکه در برابر هر گونه فساد و انحراف در داخل جامعه اسلامی نیز قاطعانه می ایستد و علل و عوامل آن را نابود می کند.

در این تردیدی نیست که روشهای سازشکارانه و مصلحت اندیشانه در برابر فساد داخلی، بتدریج جامعه را تباه می سازد، یعنی از درون دچار مشکلاتی می کند. که از هرگونه سامانیابی مانع می گردد، و کم کم مفاصد داخلی نظام را از اعتبار می اندازد، و جامعه را به سقوط می کشاند، و اجرای حق و عدل را ناممکن می کند. از اینرو، ساختن جامعه های بشری قاطعیتی نرمش ناپذیر می خواهد و دوری دقیق از هرگونه ملاحظه گرایی و سازشکاری.

امام علی (ع):

لا یقیم امرالله - سبحانه - الا من لایصانع ولا یضارع، ولا تتبع المطامع. (5)

- دین خدا را نمی توانند ترویج کنند مگر کسانی که سازشکار نباشند، (و با دنیادوستان و رفاه طلبان) همسو نشوند، و دل در گرو طمعها و خواهانیهها نداشته باشند.

راه و روش امام مهدی (ع)، شکوفایی راستین این اصول و معیارهاست، نه سازشی در آن راه دارد و نه طمع به مال دنیاداری، هیچ انگیزه ای در کار نیست جز رضای خدا و اجرای عدالت مطلق.

امام علی (ع):

... و لیطهرن الارض من کل غاش... (6)

- ... زمین را از هر انسان نیرنگ باز (و فریبکار) پاک می سازد...

کسانی که در مبانی عقیدتی و ایمانی چون دیگرانند و بظاهر معتقد و مسلمان حساب می شوند، لیکن در عمل و در روابط اجتماعی دچار انحرافند و در مسائل مالی و اقتصادی فریبکارند و غش به کار می برند، مورد تصفیه و پاکسازی قاطع و انعطاف ناپذیر امام قرار می گیرند، و با نابودی این طبقه زالوصفت که در شمار اندک نیستند، مردمان به امنیت اقتصادی خواهند رسید در کنار دیگر امنیتهای اجتماعی.

امام کاظم (ع):

... الثانی عشر منا سهل الله له کل عسیر... و یبیر به کل جبار عنید، و یهلک علی یده کل شیطان مرید... (7)

- ... خداوند برای دوازدهمین (امام) از خاندان ما هر دشواری را آسان می گرداند، و به دست او هر جبار سرسختی نابود می شود و هر شیطان سرکشی هلاک می گردد.

از شیوه های امام موعود (ع)، برای محو طاغوتان و جباران، عدم پذیرش توبه است. و این، موضوعی است بسیار مهم، که از نفوذ عناصر ناباب و نالایق و دوگانه و ناخالص یا متظاهر، در صفوف انقلابیون جلوگیری می کند. روشن است که با پیدایش تحول و انقلاب در جامعه، مردم به دو گروه تقسیم می شوند:

1- گروهی که پیش از انقلاب و نظام جدید خود را برای تحول و دگرگونی آماده کرده بودند و اندیشه و افکار خویش را از پیرایه ها و معیارهای نادرست پیشین رها ساخته بودند. این دسته با پدید آمدن انقلاب و تحول در نظام اجتماعی، بدون دشواری، معیارهای جدید را می پذیرند و خود را با جامعه نو بنیاد و ضوابط آن تطبیق می دهند و با تفکر و حرکت نوین هماوا و هماهنگ می گردند.

2- کسانی که روشها و معیارهای واپس گرای جامعه پیشین در تار و پود وجودشان نفوذ کرده و به اندیشه و عمل آنان فرم و شکل بخشیده است و منافعشان نیز در همان است. این گروه با همان اندیشه ها خو گرفته اند و آن اندیشه ها و معیارها جزء شخصیتشان شده است. اینان در هر جامعه و محیطی قرار گیرند جز به همان اصول پیش ساخته خویش به چیزی نمی اندیشند، و منافع خود را نیز در سایه همان روشها و اندیشه ها تامین شده می یابند. این گروه با پدید آمدن تحول و انقلاب و واژگونی نظامهای فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ارزشی پیشین، دچار مشکل اساسی می گردند؛ زیرا از یک سو با حرکت انقلابی و دگرگون ساز جدید روبرو هستند که اصول و معیارهای تازه ای عرضه می کند، که در بسیاری از موارد کاملاً با اصول پیشین متضاد و ناسازگار است. از سوی دیگر گرفتار افکار و اندیشه های پیشین و خصلتهای منافع طلبانه خود هستند، که در ژرفای روح آنان رسوخ کرده است، بویژه که منافع خود را نیز در سایه آن معیارها پایدار می دانند.

گروه دوم در رویارویی با انقلاب دو دسته می شوند: دسته ای کوتاه فکر و سطحی نگر، که در برابر انقلاب و نظام جدید می ایستند و در برابر اندیشه های نوین مقاومت می کنند. این دسته زود از میان می روند، و برای نیروهای

انقلابی رویارویی با این گروه چندان دشوار نیست.

دسته دوم کسانی که اصولی و بنیادی فکر می کنند و پویایی و بالندگی حرکت جدید و انقلابی را درک می کنند و ستیز با آن را ناممکن می شناسند. اینان بظاهر به حرکت نوین تن می دهند و آن را می پذیرند، لیکن در درون و باطن به هرگونه کارشکنی دست می یازند. این دسته در ظاهر انقلابی و طرفدار مبانی جدیدند و در باطن ضدانقلاب و معتقد به اصول گذشته اند. گرایش این نوع از مردم و گروهها به انقلاب، و ناشناخته ماندن آنان یا طرد نشدن آنان، همواره، مشکل اساسی هر انقلاب است و عامل اصلی انحراف در مبانی انقلابها. این طبقه با نفوذ در صفوف انقلابیون، حرکت نو را دچار انحراف و چرخش به عقب و واپس گرایی می سازند، و اندک اندک افکار و اندیشه های واپس گرای خود را در قالب تعبیرها و واژه های نو در جامعه جا می زنند، و مبانی انقلاب را بتدریج از محتوای اصلی تهی می سازند، و کم کم انقلاب را به ضدانقلاب تبدیل می کنند. و این امری است که همواره تجربه شده است. لیکن مایه عبرت نگشته است.

یکی از راههای اصلی نفوذ این خائنان خادم نما و ضدانقلابیون انقلابی نما و سرمایه داران و طاغوتان بظاهر مردمی، توبه است. البته توبه می تواند راست و درست باشد و شخص تائب برآستی گذشته ها را پس پشت افکنده و به راه بازگشته باشد، و هم می تواند ظاهری فریبکارانه صورت گیرد. تشخیص درست حقیقت توبه کاری دشوار است و اگر این دشوار حل نگردد حل مشکل نفوذ عناصر ناباب و ضد عدل و ضد ارزش در صفوف انقلاب دشوار است. (8)

این مشکل درباره دآوری و قضاوت نیز هست که افراد مجرم - بویژه متمکنان و طاغوتان مالی و سیاسی و نظامی - با زیرکی و هوشیاری و با استفاده از افراد متخصص که از راههای فرار قانونی اطلاع دارند، می توانند بیگناه را مجرم و مجرمان را بیگناه جلوه دهند و حق را ناحق کنند. (9)

در جامعه مهدوی (ع) که سره از ناسره و منافق و طاغوت و طاغوتچه از دیگران جدا می شوند و همه مجرمان کیفر می یابند، و همه حقها به حقداران می رسد، این دو مشکل چگونه حل می شود که راه فراری باقی نماند؟ در احادیث که در آنها اندکی از راهها و روشهای امام مهدی (ع) ترسیم شده است به دو موضوع اساسی در این زمینه اشاره شده است:

1- امام و یاران او در قضاوت چون داود پیامبر (ع) قضاوت می کنند، یعنی با علم باطن بینی و احاطه به منویات و اندیشه های باطنی اشخاص و افراد، مجرمان را مجرم اعلام می کنند و بیگناهان را بیگناه، و در آن دوران دیگر نیازی به شاهد و بینه و ارائه مدارک و دلائل نیست. با استفاده از این شیوه الهی است که کار قضاوت بسرعت انجام می گیرد، و هر مجرم و تبهکار در دم به کیفر می رسد، و حقی از مظلومی ضایع نمی گردد. امام صادق (ع):

لن تذهب الدنيا حتى يخرج رجل منا اهل البيت يحكم بحكم داود و آل داود لایسال الناس بینه. (10)
- دنیا پایان نمی پذیرد تا مردی از خاندان ما قیام کند، که چون داوود (ع) و آل داود قضاوت کند، و از کسی (برای دآوری) دلیلی نخواهد.

شیخ مفید می گوید: « چون قائم آل محمد (ص) قیام کند، مانند حضرت داود (ع) یعنی برحسب باطن، قضاوت کند، و بی هیچ نیازی به شاهد حکم دهد. خداوند حکم را به او الهام می کند. و او بر طبق الهام الهی حکم کند، مهدی، نقشه های پنهانی هر گروه را بداند و به آنان آن نقشه ها را بگوید. مهدی، دوست و دشمن خود را با نگاه بشناسد. » (11)

مشکل نفوذ عناصری نفوذی نیز در پرتو همین اصل حل می شود، زیرا که افکار و اندیشه های افراد بر امام و یاران او (12) آشکار است، و ظاهرسازیها و نیرنگهای آنان تاثیری ندارد. به این جهت است که توبه اشخاص پذیرفته نمی شود. (13)

امام باقر (ع):

يقوم القائم بامر جديد ... و. قضاء جديد، على العرب شديد، ليس شانه الا بالسيف، لا يستتيب احدا، ولا ياخذ في الله لومة لائم. (14)

- قائم (ع) قیام می کند با شیوه ای نو... و روشی تازه در قضاوت. بر عربها سختگیر است، شیوه او تنها شمشیر است و توبه کسی را نمی پذیرد و در (راه) اجرای احکام الهی از ملامت ملامتگری نمی هراسد. امام باقر (ع):

- زرارة... قلت ایسیر، بسيرة محمد (ص)؟ قال: هیهات هیهات یا زرارة ما یسیر بسیرته. قلت: جعلت فداک لم؟ قال ان رسول الله (ص) سار فی امته بالین کان یتالف الناس، والقائم یسیر بالقتل... ولا یستتيب احدا... (15)

- زراره می گوید: از امام باقر (ع) پرسیدم: آیا قائم، با مردمان، مانند پیامبر (ص) رفتار نمی کند؟ فرمود: هیهات، هیهات! مانند پیامبر (ص) رفتار نمی کند. گفتم: فدایت گردم چرا؟ گفت: پیامبر با ملایمت با مردم رفتار می کرد، و می کوشید تا محبت مردم را، در راه دین، جلب کند و تالیف قلوب نماید. اما قائم با شمشیر با مردم روبرو می شود... و توبه ای از کسی نمی پذیرد...

قاطعت الهی امام مهدی (ع)، در برابر همه عناصر فتنه انگیز و تجاوزطلبی است که به حق و عدل پشت کرده اند و از تجاوز به حقوق و سلطه طلبی دست بردار نیستند. این عناصر - داخل باشند یا خارج، به ظاهر مسلمان باشند یا کافر - بدون استثنا با شمشیر فراگیر امام روبرو خواهند شد، و جامعه از وجود این ضدانسانها پاکسازی خواهد گردید.

امام باقر (ع):

إذا قام القائم سار الى الكوفة، فيخرج منها بضعة عشر للاف انفس... عليهم السلاح فيقولون له: ارجع من حيث جئت فلا حاجة لنا في بني فاطمة فيضع فيهم السيف حتى ياتي على آخرهم، ثم يدخل الكوفة فيقتل بها كل منافق مرتاب و يهدم قصورها، و يقتل مقاتليها حتى يرضى الله - عزوجل - . (16)

- آنگاه که قائم قیام کند به کوفه درآید، پس چندین هزار (جنگجوی) سلاح به دست سر برآورند و به امام مهدی گویند: بدانجا که آمدی بازگرد که ما را نیازی به فرزندان فاطمه نیست. امام آنان را تا آخرین نفرشان می کشد، سپس به کوفه داخل می شود و (در داخل شهر) هر منافق شک گرایی را می کشد، و کاخهای شهر را ویران می کند، و سلاح به دستان را از دم تیغ می گذراند، تا خدای بزرگ (از کشتن این دشمنان دین و عدل) خشنود گردد. چنانکه از این حدیث آشکار می شود جامعه از همه عناصر ناباب و ریاکار پاک می گردد، و مظاهر زیست اشرافیگری ویژه نظامهای طبقاتی و سرمایه داری چون قصرها و کاخها که مسکن طبقات بالای جامعه است، به دست با کفایت امام مهدی (ع) ویران می گردد.

از جمله اموری که امام مهدی (ع) را در اجرای دقیق قانون حق و عدل و عملی شدن ریز و درشت قوانین حدود و قصاص، یاری می رساند یاران با صلابت و استوار و آشتی ناپذیر امام اند. یاران امام - افزون بر کمالات معنوی و جهات باطنی که دارا هستند - چون طبق تعبیر احادیث اکثر جوان هستند، (17) قاطع و خشن و دور از هر گونه ملاحظه کاری و مصلحت سنجی برنامه ها را عملی می سازند، و حق را به حقداران باز می گردانند، و تبهکاران را بی

ترحم کیفر می دهند. دیگر اینکه ذهن ایشان از مفاهیمی عوضی به نام اسلام و دین خدا انباشته نشده است که در هر راه و کار دچار تردید شوند و نتوانند قاطع و سریع به پاکسازی و اجرای احکام خدا دست یازند. آنان تنها از امام مهدی احکام خدا و آیین اسلام را می آموزند و ذهنیت پیش ساخته ای ندارند. همچنین آنان از امام خویش بی چون و چرا و بطور کامل پیروی می کنند. و این نیز موجب اجرای بیدرنگ و سازش ناپذیر مقررات و احکام است. این اطاعت کامل، برخاسته از امام شناسی آنان است و اینها همه موجب می گردد تا در اجرای احکام اسلام ناب و خالص از هیچ چیز بیم نداشته باشند، و هیچ عاملی هرچند بزرگ و سرسخت مانع کار آنان نگردد، و احکام مو به مو اجرا شود، گرچه دشواریهای فراوان و تصفیه های بزرگ و خونریزیهای سیل آسایی را به همراه داشته باشد.

پی نوشت ها :

- 1- «غیبت نعمانی»/233.
- 2- «غیبت نعمانی»/240.
- 3- یعنی خود از مسؤولان است.
- 4- «موسوعة الامام المهدی - ع -»، الكتاب الثالث، 454، به نقل از «بحار».
- 5 - «نهج البلاغه»/1137.
- 6 - «بحار» 51/120.
- 7- «کمال الدین» 2/369.
- 8 - شناسایی بیشتر این افراد البته ناممکن نیست، به شرط اینکه دقتهای فراوان به کار رود و معیارها و ضوابط دقیق انقلابی در دست باشد و به دست افراد دلسوز و قاطع و کاردان اجرا شود.
- 9- با قضاوت درست و حساب شده و با وجود قاضیان بصیر و مؤمن پیشگیری از این ترفندها - بطور اکثر - نیز امکان پذیر است.
- 10- «بحار» 52/319؛ «کافی» 1/397.
- 11- «خورشید مغرب»/35 به نقل از «ارشاد مفید»/365-366.
- 12- امام مهدی (ع) به یاران طراز اول خود علوم می آموزد که با کمک آن می توانند از چنین شیوه هایی استفاده کنند.
- 13- در «عدم پذیرش توبه» در زمان امام مهدی (ع) حرفهایی گفته اند: در این نوشته، قدر مسلم آن که توبه ریاکارانه صوری است مطرح گردید. علامه مجلسی در این مورد می گوید: «توبه کسانی را قبول نمی کند که می داند در باطن کافرنند...» «بحار» 52/349.
- 14- «بحار» 52/354.
- 15- «بحار» 52/353؛ «غیبت نعمانی»/231، با اندکی اختلاف.
- 16- «بحار» 52/338؛ مکیال المکارم 1/147.
- 17- در احادیث آمده است: «اصحاب المهدی شباب لاکهول فیهم الا مثل کحل العین والملح فی الزاد و اقل

الزادالملح: یاران امام مهدی جوانان هستند که سالخورده ای میان آنان نیست، مگر به مقدار سرمه در چشم و نمک در غذا، و کمترین بخش غذا نمک است.» «منتخب الاثر» 484.